

TEDEN SLOVENSKE HRANE (11.-17.11.2024) IN TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK (15.11.2024)

Tradicionalni slovenski zajtrk izvajamo vsako leto, tretji petek v novembru, že od leta 2011. Letos prvič izvajamo tudi Teden slovenske hrane, ki traja od ponedeljka, 11.11. do 17.11.2024 in se v delovnem tednu zaključi s Tradicionalnim slovenskim zajtrkom 15.11.2024. Na ta dan dobijo vsi učenci v Sloveniji za zajtrk polbeli ali črni kruh, maslo, med, mleko in jabolko ali katero drugo sadje. Vsa živila in pridelki so iz slovenske pridelave. Tudi v času, ko ne izvajamo te dejavnosti se v vrtcih, osnovnih šolah in drugih ustanovah trudimo, da imamo večino živil slovenskega izvora. Vedno naročamo pri slovenskih dobaviteljih, tujih dobaviteljev nimamo.

V sklopu Tedna slovenske hrane smo pripravili jedilnike, ki vsebujejo slovenske jedi. Slovenske jedi tudi drugače velikokrat uvrščamo na jedilnik.

Predhodnik Tradicionalnega slovenskega zajtrka je bil Medeni zajtrk, ki so ga izvajali predvsem v vrtcih, od leta 2006 dalje. Pobudnik zanj je bila Čebelarstva zveza Slovenije, ki se vsako leto aktivno vključuje v izvedbo te dejavnosti.

Namenov Tedna slovenske hrane in Tradicionalnega slovenskega zajtrka je veliko, najpomembnejši je ozaveščanje učencev, staršev in vseh zaposlenih o pomembnosti zajtrka, da bi ga pojedli vsak dan in na ta način zagotovili lažje učenje učencem in boljšo storilnost odraslih. Želimo, da se vsi zavemo pomena lokalne hrane, tako pridelave, kot tudi predelave. Zavedati se moramo, da je lokalno pridelana hrana dalj časa na polju, na njivi ali v sadovnjaku in jo shranimo v času, ko je bolj zrela kot hrana, ki jo pridelajo v oddaljenih deželah. Zaradi tega je hranilna vrednost višja, ogljični odtis lokalno pridelanih živil pa je nižji, ker so poti od pridelovalcev do kuhinje naših ustanov krajše.

Glede živil lahko ugotovimo, da lokalno pridelana in ekološka živila najmanj obremenijo okolje in da bi jih morali največkrat vključevati v svojo prehrano, da bomo naslednjim generacijam ljudi in ostalega živega sveta zapustili planet v takem stanju, da bodo lahko ponosni na nas. Trenutno drugega planeta nimamo in si, po domače rečeno, »žagamo vejo, na kateri sedimo«. Ko bomo za življenje usposobili kolonije nekje v vesolju, bomo zelo verjetno spet in spet ugotavljali, da je Zemlja tisti planet, na katerega smo najbolj navajeni in nam omogoča najbolj nemoteno življenje.

V Sloveniji imamo zelo dobro organizirano prehrano v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Učenci lahko v sklopu šolske prehrane pojedjo zajtrk, dopoldansko malico, kosilo in popoldansko malico. S temi štirimi obroki lahko pokrijejo okoli 75 % dnevnih potreb po energijskih in drugih hranilnih snoveh.

organizator šolske prehrane
Matej Pangerl

